

Explorerer – en 60-årig långseglare.

Explorerer Vodka är ett av våra kanske mest väletablerade spritvarumärken, en klassiker som likt knäckebröd eller stekt strömming tillhör det ursvenska.

En och annan spritsnobb har nog rynkat på näsan åt den välkända etiketten. Den tecknades på sent 1950-tal av den erkände reklam- och serieillustratören Bengt-Olof Wennberg, Bowen, känd från Svenska Mad och som tecknare av sagan Tusen och en natt. Explorerer-etiketten, "för fulla segel" – och allt vad den kallats – är stilen och pompöst framåtsträvande med sina rödvita ränder.

Trots sin grundmurade plats i svenska medvetandet är Explorerer Vodka relativt ung. Den lanserades 1958 i ett försök att sälja svensk vodka i USA. Vodkan höll 50% styrka. Ingen mindre än Sigvard Bernadotte hade designat flaskan med sluttande axlar. Förhoppningarna var på topp. Det skulle dock visa sig svårare än väntat att betvinga den benhårda amerikanska marknaden. Efter fyra år av fruktlösa försök avbröts exportansträngningarna. Produkten levde emellertid vidare här hemma från år 1961. Och det med god vind i seglen.

Explorerer Vodka har under långa tider hållit pallplats i försäljningsstatistiken för vodka och även för starksprit totalt sett. Som en historisk parentes kan nämnas att Explorerer i slutet av 1970-talet sålde mer på Systembolaget som enskild produkt, än hela vår spritkonsumtion idag!

Från bara vodka till en familj av produkter

Namnet Explorerer har levt vidare och moderniserats. Idag har den klassiska okryddade Explorerer Vodka flera syskon i familjen; frukt- och bärkryddad vodka, shots och även en rad gin-sorter. Det är ett skepp som seglar med i tiden även i miljöhänseende. 2016 lanserades den i PET-flaska. Tack vare de stora volymer Explorerer säljer ger detta ett välkommet bidrag till en bättre miljö. Tillverkning och transport av denna flaska, istället för glas, ger hela 60% lägre utsläpp av växthusgaser.

Genomslaget i Sverige har även satt spår i det kulturella landskapet och vårt språk. Kanske är det mest tydligt genom Systembolagets placering av flaskorna direkt under butiksdisken. På så vis var de nära till hands, då var och varannan kund beställde storsäljaren. Helflaskor vid golvet och halvflaskorna precis under bänkskivan. Följaktligen fick den kund som önskade sig 37,5 cl Explorer Vodka se expediten på andra sidan disken böja sig ner till hälften och grabba tag i en halvflaska Explorer. Just så som Cornelis Vreeswijk omsjöng denna butiks rutin för första gången i sin "En halv böj blues" vid en påskfest hos Systembolagspersonalen år 1977.

Smak och doft

Den okryddade Explorer Vodka har en ren och något söt karaktär. Doften är aningen rundad och spannmålsbetonad tack vare en marginell tillsats av smakrikare, fatlagrad sprit.

Den lilla sötman ihop med den rena karaktären gör att Explorer Vodka är perfekt till alla vodkadrinkar. Den passar även utmärkt till matklassiker som löjromstoast, matjessill och även till varm husmanskost som Biff Rydberg, eller surkål och kryddiga korvar.

Kryddmästarens reflektioner

– Det här är ju alla svenskars spritvarumärke. Den ska vara lätt att ta till sig, ha en smakprofil med svenska, ärliga ingredienser.

Anoras Master blender Jonas Odland framhåller de enkla och genuina kvaliteterna hos Explorer, såväl i den rena originalformen som i de nya tillskotten i Explorerfamiljen. Jonas Odland är ansvarig för kryddningen av akvavit och flera andra spritsorter. Han har sin bakgrund från tiden då Vin & Sprit ägde de varumärken som numera lever vidare i Anoras produktportfölj; O.P. Anderson och Grönstedts som ett par exempel.

Ett av varumärkena som Jonas Odland vårdar är Explorer Vodka. Vi samtalade uppsluppet om stort och smått i spritens värld, och in synnerhet om Explorer:

– Idag görs Explorer på vete. Ända fram till 1996 var den, som den mesta annan sprit i Sverige, gjord på potatis. Idag bränns spriten på korn i vår fabrik i Koskenkorva. Explorer är precis som Kronvodka, och många internationella vodkor, det man kallar för tvåkomponentsvodka. Begreppet innebär att man vid sidan av ren etanol och vatten blandar i tiondelar av procent med aromsprit. Detta görs för Kronvodka, Östgöta Sadesbrännvin och Explorer. Aromspriten är ett destillat som har sin grund i kornsprit. Den får sedan ligga två och ett halvt år på bourbonfat. Det är som om vi kryddar vår vodka med nästan färdig whisky. Det ger en mjukhet, svag sötma och smak av spannmål som mjukar upp och ger en lenare smak.

Explorer då? Hur har den blivit vad den är?

– Framgången hos Absolut drog med sig även andra vodkor. Vi såg en vodkaboom på 1980- och 1990-talen.

Boomen avtog och idag är det gin och tequila som ökar i försäljning.

Explorer har trots det klarat sin position bra, delvis tack vare en miljöprofilering med PET-flaska som gav en rejäl skjuts. Explorer är ju också enkel. Den har behållit sina trogna kunder med en len, tillgänglig vodkasmak och har ju dessutom vunnit pris som bästa drinkvodka för några år sedan!

Hur ser framtiden ut för denna trotjänare? Vad kan göras mer för en 60-årig klassiker som Explorer?

– Den kommer nog fortsätta leva vidare på egna meriter. Familjen har ju utökats med nya smaker. Även Explorer Gin har vuxit, senast med en fläderkryddad variant. Senare i år kommer en hot shot-inspirerad likör smaksatt med vanilj och citrus. Kanske lagom till skidsäsongen börjar igen?

En rolig produkt vi gjorde för ett par år sedan var en tvådelad bag-in-box med Strawberry Mojito och fläderspetsad Tom Collins. En kul produkt som sålde slut direkt. Vi får se vart modet för oss vidare, men idéer finns, så både den klassiska vodkan och mer moderna varianter lär leva vidare länge än.

Klassisk drink får elegant touch av Explorer

När lanseringen skedde i slutet av 1950-talet var syftet just att Explorer Vodka skulle slå sig in i de amerikanska barerna. Denna rena, aningen söta vodka är som gjord för att blanda drinkar på, vid sidan av att vara klart och kallt tillbehör till vår husmanskost.

Här nedan hittar du ett drinkrecept som flirtar med historien. Gimlet på vodka är både tidsenlig för sent 1950-tal och ger även en tidsresa tillbaka till brittiska flottans behov av en kur mot skörbjugg. Då baserad på gin, här moderniserad med Explorer Vodka.

Må så gott i solen – och se till att servera den riktigt kall till gästerna på uteplatsen!

/Örjan Westerlund

Gimlet med Explorer Vodka

Gimlet på vodka.

Gimlet på vodka är tidsenlig för sent 50-tal och en tidsresa tillbaka till brittiska flottans behov av en kur mot skörbjugg, här moderniserad med Explorer Vodka.

[Läs mer](#)

Explorer Vodka, 700ml

Systembolagsnummer: 154

202,00 kr

Den rena smaken gör att Explorer är väl lämpad som bas i groggar och cocktails som till exempel i den här varianten på Gimlet där gin byts ut mot vodka.

Explorer Vodka hittar du i hyllan på Systembolaget.